

Cái gì tạo nên biển cả

Cũng năm 1968, các đồng chí Hà Huy Giáp, Lê Xuân Đông và Phan Hiên được Bác Hồ mời đến trao đổi về việc biên soạn về bài sách người tốt việc tốt

Bác chỉ chồng tài liệu cao ngót nửa mét trên bàn và cho biết đó là những bài báo và báo cáo viết về hơn 4000 người được Bác thưởng huy hiệu của Người trong mấy năm qua. Bác đã sắp xếp lại thành 18 tập. Nếu kể cả tập thứ 19 đang làm dở dang, thì số người được Bác khen đã lên tới 5000.

Những tập tài liệu đều được đóng bìa vở học sinh giấy nền bên trong là giấy báo cũ. Những bài báo và báo cáo về “người tốt việc tốt” được Bác cắt dán cẩn thận trên giấy báo. Bài nào cũng mang bút tích của Bác bằng mực đỏ hoặc bút chì đỏ, ghi rõ tặng một hay mấy huy hiệu.

Bác nói đùa:

- Như thế là đã thành bách khoa toàn thư rồi đấy. Từ đó, các chú chọn ra những tấm gương nào cần viết lại trước, và viết cho thật tốt, để mọi người có ý thức làm theo và làm hơn thế.

Bác trao cho đồng chí Giáp mấy tờ giấy đánh máy ghi rõ mỗi ngành, mỗi giới, mỗi địa phương có bao nhiêu người được khen thưởng. Bác phê bình một số cán bộ lãnh đạo mãi làm công tác sự vụ hơn là để tâm sức xây dựng con người mới... cho nên không chịu theo dõi việc làm hàng ngày của quần chúng nhân dân.

Bác hỏi:

- Hình như các chú cũng chưa coi trọng những việc nhỏ như thế?

Không đợi trả lời Bác nói tiếp:

- Các chú có biết biển cả do cái gì tạo nên không? Từng giọt nước nhỏ thấm vào lòng đất, chảy về một hướng mới thành suối, thành sông rồi thành biển. Một pho tượng hay một lâu đài cũng phải có cái nền mới đứng vững được. Nhưng người ta dễ nhìn thấy pho tượng và lâu đài mà không chú ý đến cái nền. Như thế thì chỉ thấy ngọn mà quên mất cái gốc.

Ngừng một lúc, Bác nói tiếp:

- Bác chỉ muốn nhắc các chú một điều: chớ bỏ qua các việc mà các chú tưởng là tầm thường. Nếu cứ ngồi kể lại những gương “Người tốt, việc tốt” thì kể mãi cũng chẳng thể hết được. Tất cả những việc làm như vậy đều nói lên tinh thần yêu nước, đạo đức trong sáng, thuần phong mỹ tục của nhân dân ta. Chúng ta đánh giặc và xây dựng xã hội mới bằng những việc làm muôn hình muôn vẻ của hàng chục triệu con người như thế, chứ không phải chỉ bằng thành tích nổi bật của một số cá nhân anh hùng.